

דאלנו את נחלת אבותינו
בארצות ישראל

מכוחה של מצוות דאלת
הארצה וקדושת היואל

בס"ד

בפתוז הלל בתוך אמונה

לפרשת "בהר-בוזוקותי" / מירב מוגני

1. ספירה ותקיעה:

"וספרת לך שבע שבתות שנים, שבע שנים שבע פעמים, והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה.
והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הפורים תעבירו שופר בכל ארצכם"
(כ"ה ח', ט')

השלימו: (תרמילון: שמיטה / 10 / 49 / 50 / 7 / 7)

- התורה מצווה לספור _____ שנות _____ שהם _____ שנים.
- ב _____ בחודש ה _____ בשנת ה _____ תוקעים בשופר היובל.

2. קדושתה של שנת החמישים:

"וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישיביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם
איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשבנו" (כ"ה, י')

- מי הם האנשים בארץ שהתורה מצווה להוציא לחופשי ולהשיבם אל משפחתם?

היעזרו בפירוש רש"י:

וקראתם דרור: לעבדים. בין נרצע, בין שלא כלו לו שש שנים משנמכר.

- מה עוד משיבים בשנת היובל?
- כיצד ידעו מהי אחוזתו של כל אדם בארץ?
- מדוע לדעתכם מצווה ה' שפעם ב- חמישים שנה כל אדם חוזר לאחוזתו?

כדי לענות על שאלות אלו ולהבין את משמעות מצווה מיוחדת זו קראו את סיפורו של אברהם משבט יהודה.

הידעת?

על האדם מישראל חל איסור למכור את שדהו. לכן אם נעשה עני הוא רשאי למכור שנות עבודה בשדהו. ערך השדה יקבע לפי השנים שנשארו עד היובל.

במעמד חלוקת השבטים לנחלות קיבלתי נחלה וקרקע משובחת.
חלפו שנים. לא ראיתי ברכה בעמלי ולא הצלחתי לפרנס את משפחתי.
נאלצתי למכור את ביתי ונחלתי לנדב משבט נפתלי. כך נשארתי ללא קרקע משלי. אנו גרים בשכירות ובקושי מסתדרים.
אני מכיר חברים רבים שמצבם הכלכלי קשה וגם הם נותרו מחוסרי קרקע.
בינינו מסתובבים אנשים עשירים כמו נדב משבט נפתלי עם נחלות רחבות ידיים.
אז מה, לעולמים אני בניי ונכדיי נחיייה בעוני?
הלוואי והייתה לי הזדמנות חדשה.

דאָלן אַת נחלת אבותינו
בארצות ישראל

מכוחה של מצוות האלף
האדמה וקדושת היובל

כתבו מכתב תשובה לאברהם והסבירו לו על ההזדמנות החדשה שהתורה נותנת לו ולבניו.

לאברהם היהודי :

מצוה

למעשה התורה מצווה על האדם להשתדל בהזדמנות הראשונה שתתאפשר לו לקנות את נחלתו. מצווה זו נקראת "גאולת הקרקע" והיא חלה אף על קרוביו של האדם שמכר את נחלתו. אם לאברהם היה דוד עשיר היה עליו לקנות את הקרקע מידי נדב משבט נפתלי ועל פי התורה נדב מוכרח היה למכור לו.

מצוה

3. "וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּכַר לְצַמְתָּת כִּי לִי הָאָרֶץ, כִּי גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם

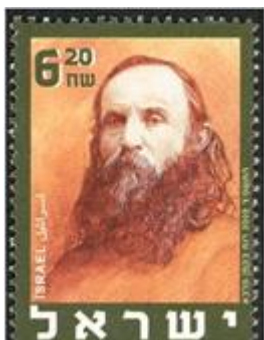
עַמִּדִי" (כ"ה, כ"ג)

השלימו:

ארץ ישראל מיוחדת מכל הארצות כי היא שייכת ל _____ .
ה' בחר לתת לכל אחד _____ בארצו.
משמעות הדבר שעלינו להתנהג עם האדמה שקיבלנו בדיוק לפי _____
שציווה ה', אסור לנו למכור את נחלתנו _____ .
אם נאלצנו למכור מצווה עלינו או על הקרובים לנו _____ את האדמה.
אנו מצווים _____ את הקרקע בשנת השמיטה ולקיים את ה _____
לתת תרומות ומעשרות ולקיים את ייתר המצוות _____ ב _____ כי הארץ של ה'.
תרמילון: הכללים / לשמוט / הקב"ה / לצמיתות / התלויות בארץ / לגאול / יובל

4 גואלים את הארץ.

- הסבירו כיצד הקמת המדינה ושיבת עם ישראל לארצו קשורה למצוות גאולת הארץ.

- **חיזה לשבת** : מי האיש שבתמונה? באלו שנים חי ומה היה פועלו? מה הכינוי שניתן לו ומדוע? ומה הקשר לפרשה? רמז: ראשי התיבות של שמו מהווים את התאריך העברי שבו חל ל"ג בעומר...

אֵלֵינוּ אֵת נַחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

מִכּוּחַ הַמִּצְוֹת אֵלֵינוּ
הַדָּבָר וְקִדּוּשַׁת הַיּוֹלָד

דבר תורה לשבת פרשת "בהר":

בפרשתנו מצווה התורה לספור שבע שמיטות ולקדש את שנת החמישים, שנת היובל. קדושת שנת החמישים באה לידי ביטוי בקריאת זרור לעבדים עבריים וחזרתם למשפחותיהם, ובהחזרת כל איש אל נחלתו אותה קיבל בחלוקת הארץ לשבטים בימי יהושע.

ארץ ישראל היא הארץ היחידה שלא חלים על אדמתה חוקי קניין הנהוגים בעולם כולו. בפרשתנו מציינת התורה את הסיבה: "וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַר לְצַמְתָּת כִּי לִי הָאָרֶץ, כִּי גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אִתָּם עִמָּדִי" (כ"ה, כ"ג).

ארץ ישראל שייכת לקב"ה והוא בחר לתת לכל אחד מבניו נחלה בארצו. אין לנו זכות לסחור בנחלתנו, ולכן גם במצב של חוסר ברירה, כשאדם נאלץ מסיבות כלכליות למכור את שדהו - חלה עליו או על קרוביו מצוות 'גאולה' והקונה מוכרח להשיב את הנחלה. אם הדבר לא התאפשר באה שנת החמישים ומשיבה לו את נחלתו. כמו כן מצוות שמיטה ושאר המצוות התלויות בארץ מעידות שהארץ אינה שייכת לנו ועלינו למלא אחר כללים של קדושה כדי שנהיה ראויים להשתמש בה. זכינו לשוב לנחלת אבותינו, לגאול את הארץ מידי האומות ולהקים בארצנו מדינה. זוהי התחלה של גאולת הארץ מידי הגויים.

מי ייתן ונזכה לגאול את כל חלקיה של ארץ ה' ולשבת בה לבטח, משפחה ומשפחה ונחלתה שלה.

חידות וחידודים / מוריה שטרן, צוות כתיבה חמ"ד יסודי

מצווה בפרשה – צדקה

חברה מתוקנת דואגת לשכבות החלשות, מקימה ארגוני צדקה וחסד לתמיכה בהם וכדומה. אך צריך לזכור שעזרה זו היא זמנית, עד שהנזקקים "יעמדו על רגליהם" ויפרנסו את עצמם בכוחות עצמם, ללא תמיכה חיצונית. בהלכות צדקה ישנן דרגות ברמת החשיבות של כל פעולת צדקה. פרשת "בהר" מלמדת שהדרגה המעולה שבמצוות צדקה היא הסיוע לנזקק בכלכלת עצמו, כלומר לדאוג לו להשגת מקצוע, או לתת לו הלוואה כספית לפתיחת עסק וכדומה, כך שעם הזמן הוא יתנתק מהתלות באחרים ויפרנס את עצמו מהכנסתו האישית בכוחות עצמו.

כאֵלֵנוּ אַתְּ נִחַלְתְּ אֲבוֹתֵינוּ
בְּמִדְיַת יִשְׂרָאֵל

מִכּוּחַ הַ מִצּוֹת כְּאוֹלַת
הָאֲדָמָה וְקִדּוּשַׁת הַיּוֹבֵל

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים

הקשורות אחת לשנייה

אבן	הלוויים
שבת	הקודש
ערי	לה'
שקל	משכית

מה נכון? כתבו נכון או לא נכון לגבי המשפטים הבאים

- א. בשנת היובל תוקעים בשופר ביום כיפור (כ"ה, ט"ו) – נכון / לא נכון
- ב. בשנת היובל יש את אותן ההלכות כמו בשנת שמיטה מבחינת עבודת האדמה (כ"ה, י"א) – נכון – לא נכון
- ג. יש מקרים בהם הארץ מוציאה יבול המספיק לשנתיים, אך אין מקרים בהם היא מוציאה יבול המספיק לשלוש שנים (כ"ה, כ"א) – נכון / לא נכון